

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

**cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 243/2022
cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și
startup-urilor tehnologice**

În temeiul art. 9 alin.1 lit. a) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 651) cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 118, art. 307), se modifică după cum urmează:

1.1. în hotărâre:

1.1.1. la punctul 2, după cuvintele „Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” se completează cu cuvintele „în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park”.

1.1.2. la punctul 6, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, la forma gramaticală corespunzătoare.

1.2. Anexele nr. 1 și nr. 2 vor avea următorul cuprins:

„Anexa nr.1

la Hotărârea Guvernului nr.243/2022

PROGRAM

de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Scopul Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice (în continuare – *Program*) este stimularea startup-urilor în domeniul inovării digitale, tehnologiilor ecologice și producției sustenabile pentru creșterea competitivității economice a Republicii Moldova.

2. Prezentul Program are următoarele obiective:

- 1) promovarea dezvoltării industriilor cu valoare adăugată înaltă în cadrul unui ecosistem de inovare, prin implicarea părților interesate care reprezintă Guvernul, ÎMM, societatea civilă, mediul academic, instituțiile financiare și partenerii de dezvoltare locali și internaționali;
- 2) accelerarea implementării economiei digitale, circulare și ecologice prin intermediul progresului tehnologic, pentru stimularea creării locurilor de muncă atractive;
- 3) facilitarea antreprenoriatului pentru a testa idei noi și extindere a inovațiilor prin acordarea de

granturi nerambursabile antreprenorilor;

- 4) instituirea unui mecanism alternativ de finanțare a inovării și dezvoltării afacerilor pentru startup-urile cu potențial înalt în domeniul inovării digitale, tehnologiilor informaționale și comunicațiilor, tehnologiilor ecologice și producției sustenabile;
- 5) atragerea investițiilor pentru startup-urile cu potențial de creștere scalabilă în sectoarele și industriile cu valoare adăugată înaltă;
- 6) îmbunătățirea performanței beneficiarilor de granturi prin activități de mentorat, monitorizare și suport, desfășurate în parteneriat cu asociațiile de profil.

3. Prezentul Program susține, prin finanțare nerambursabilă, dezvoltarea și promovarea pe piață în scopuri comerciale a produselor și/sau a serviciilor, în funcție de componentele de finanțare tematice:

- 1) *inovare digitală* – implementarea de noi tehnologii digitale și soluții inovatoare care conduc la dezvoltarea de produse, servicii și/sau modele de operare digitale sau electronice;
- 2) *inovare tehnologică* – crearea și implementarea de noi tehnologii și procese tehnice, inclusiv prin transferul tehnologic, în scopul fabricării produselor competitive noi sau perfecționate, precum și al îmbunătățirii unor procese, servicii și tehnologii;
- 3) *tehnologie verde* – tehnologiile care sprijină tranziția către o energie curată și care, în utilizare, generează emisii foarte scăzute sau egale cu zero;
- 4) *producție sustenabilă* – dezvoltarea de procese, practici și aplicații inovatoare care să transforme modelele existente de producție industrială pentru a promova circularitatea resurselor.

4. Principiile care stau la baza finanțării inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice sunt:

- 1) *transparență* – punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la participarea în cadrul Programului, precum și a cerințelor de evaluare și contractare;
- 2) *concurență* – asigurarea condițiilor pentru ca orice solicitant să aibă dreptul să devină beneficiar a suportului financiar, în condițiile legii și a prezentului Program;
- 3) *egalitate* – aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selecție a dosarelor de solicitare a suportului financiar nerambursabil, pentru a asigura condiții egale, obiective și echitabile pentru toți solicitanții;
- 4) *diversitate* – respectarea imparțialității și nondiscriminării tuturor solicitanților, indiferent de etnie, religie, rasă și naționalitate, în conformitate cu criteriile de eligibilitate;
- 5) *responsabilitate* – urmărirea standardelor reglementate de raportare și divulgare a informațiilor fiduciare pentru a asigura responsabilitatea față de procesul de luare a deciziilor financiare și de evaluare operațională în raport cu indicatorii-cheie de performanță pe tot parcursul ciclului de viață al prezentului Program;
- 6) *complementaritate* – utilizarea grantului pentru a completa și a atrage alte surse de finanțare, provenite din capital propriu, împrumuturi sau investiții private, care să contribuie la creșterea afacerii.

5. În sensul prezentului Program se definesc următoarele noțiuni:

- 1) *grant* – suport financiar nerambursabil, acordat sub formă de mijloace bănești, alocate în cadrul Programului, pentru realizarea proiectului investițional în conformitate cu componentele de finanțare tematice menționate la punctul 3;
- 2) *produse și servicii digitale* – produse și servicii create ca urmare a inovării digitale, elaborate de către startup-urile tehnologice, care contribuie la dezvoltarea și eficientizarea activităților întreprinderilor, precum și la accesul pe piețele străine;
- 3) *startup tehnologic* – întreprinderi mici și mijlocii cu potențial de creștere rapidă, care dezvoltă produse sau servicii inovatoare în conformitate cu componentele de finanțare tematice menționate la punctul 3.

- 4) *fond cu capital de risc* - organism de plasament colectiv alternativ cu capital de risc, astfel cum este prevăzut la art. 37 din Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, precum și fondurile cu capital de risc din străinătate autorizate și supravegheate de către autoritățile competente din țările de origine.

Capitolul II

CRITERII ȘI DOMENII DE ELIGIBILITATE

6. Beneficiarii prezentului Program sunt întreprinderile micro, mici și mijlocii, definite în conformitate cu art. 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică, precum și persoanele fizice ce intenționează să înființeze o afacere, cu excepția persoanelor fizice care activează pe baza patentei și a persoanelor juridice de drept public.

7. Solicitanții prezentului Program îndeplinesc următoarele criterii de eligibilitate:

- 1) elaborează/crează produsul și/sau serviciul în conformitate cu componentele de finanțare tematică indicate la punctul 3, și au potențial de creștere;
- 2) desfășoară sau intenționează să desfășoare activitate antreprenorială pe teritoriul Republicii Moldova.

8. Destinația resurselor financiare acordate sub formă de grant, precum și din contul contribuției proprii este:

- 1) achiziționarea de hardware de tehnologii informaționale și comunicații și de alte dispozitive și echipamente aferente, inclusiv cheltuieli de instalare, configurare, punere în funcțiune, justificate din punctul de vedere al implementării proiectului investițional;
- 2) procurarea, dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor software/licențelor necesare pentru implementarea proiectului, configurarea și implementarea bazelor de date, migrarea și integrarea diferitelor structuri de date existente;
- 3) achiziționarea de echipament tehnologic, sisteme, mașini, utilaj și instrumente de lucru noi, necesare pentru implementarea proiectului investițional;
- 4) acoperirea cheltuielilor necesare pentru studii de piață, servicii de marketing pentru promovarea produsului și/sau a afacerii - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional;
- 5) acoperirea cheltuielilor necesare pentru achiziționarea serviciilor de tip Cloud și SaaS - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional. Acoperirea cheltuielilor pentru procurarea serviciilor de tip abonament (CRM, ERP, SaaS, Cloud, domen) se oferă pentru maximum 12 luni de la data contractării acestora, cu prezentarea actelor confirmative.
- 6) acoperirea cheltuielilor necesare pentru achiziționarea serviciilor pentru consolidarea securității cibernetice aplicabile pentru software/găzduire/rețele - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional;
- 7) acoperirea cheltuielilor în scopul atragerii specialiștilor necesari pentru implementarea proiectului investițional și a cheltuielilor salariale nete - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional;
- 8) acoperirea cheltuielilor necesare pentru acces la date autorizate - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional;
- 9) acoperirea costurilor pentru deplasările legate de implementarea produsului și/sau a serviciului - în limitele aprobate de prevederile manualului operațional.

9. Sunt eligibile pentru finanțare doar cheltuielile suportate în legătură cu dezvoltarea și promovarea produsului și/sau serviciului pentru care se solicită finanțarea.

10. Domenii de activitate neeligibile în cadrul prezentului Program sunt:

- 1) activitățile întreprinderilor prevăzute la articolul 12 alineatul (3) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico- juridică;
- 2) activitățile de fabricarea explozivilor, fabricarea armamentului și muniției, fabricarea vehiculelor militare de luptă;
- 3) comerțul, cu excepția comercializării produselor și/sau serviciilor obținute din propria activitate economică, precum și a activității de intermediere în comerțul electronic (marketplace) privind comercializarea produselor și/sau serviciilor preponderent autohtone;
- 4) activitățile de distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice, fabricarea altor băuturi alcoolice nedistilate, obținute prin fermentare;
- 5) activitățile de fabricarea produselor din tutun a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora;
- 6) activitățile de baterea monedelor.

11. Cheltuieli neeligibile din contul finanțării nerambursabile, precum și al contribuției proprii în cadrul Programului sunt prevăzute în Manualul operațional.

12. Nu pot beneficia de finanțare din resursele prezentului Program, întreprinderile micro, mici și mijlocii care se află în proces de insolabilitate sau lichidare și/sau restructurare ca rezultat al insolabilității ori a căror activitate de întreprinzător este suspendată ori care sunt obiectul unei proceduri legale pentru declarare în una dintre aceste situații.

Capitolul III

COMPONENTELE PROGRAMULUI

13. Prezentul Program oferă o abordare integrată de susținere și stimulare a startup-urilor tehnologice și este structurat în următoarele componente:

- 1) Componenta I – conștientizare, informare, promovare și comunicare
- 2) Componenta II – suport financiar nerambursabil
- 3) Componenta III – monitorizare, mentorat și evaluare.

Secțiunea 1

Componenta I – conștientizare, informare, promovare și comunicare

14. Componenta I include un set de activități complexe, realizate la nivel național și local pentru promovarea prezentului Program și pentru diseminarea informației privind derularea implementării tuturor etapelor, inclusiv mediatizarea afacerilor de succes.

15. Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare – IP ODA) va acorda suport informațional incubatoarelor de afaceri, instituțiilor și organizațiilor de suport în afaceri, pentru a facilita inovarea tehnologică.

16. IP ODA va elabora materiale promoționale și va organiza evenimente de promovare a prezentului Program.

Secțiunea a 2-a

Componenta II – suport financiar nerambursabil

17. Componenta II – suport financiar nerambursabil, care include următoarele măsuri:

Măsura 1: Suport financiar nerambursabil pentru startup-urile tehnologice, aflate în etapele incipiente de dezvoltare, care nu au generat încă venituri sau au venituri anuale nesemnificative, întrucât produsul sau serviciul este în faza de prototip sau de testare inițială pe piață;

Măsura 2: Suport financiar nerambursabil pentru startup-urile tehnologice care au o cifră de afaceri anuală care nu depășește 10 000 000 lei, întrucât produsul sau serviciul este într-o etapă timpurie de comercializare.

18. În cadrul Măsurii 1, startup-ul tehnologic beneficiază de finanțare nerambursabilă sub formă de granturi în limita de 80%, dar nu mai mult de 500 000 de lei.

19. Contribuția proprie a beneficiarului Măsurii 1 va constitui minim 20% din valoarea proiectului investițional. Întreprinderile vor putea acoperi insuficiența de capital din surse creditare, inclusiv pot beneficia de o garanție financiară emisă de Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, în baza Regulamentului cu privire la organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 709/2022.

20. În cadrul Măsurii 2, startup-ul tehnologic beneficiază de finanțare nerambursabilă sub formă de granturi în limita de 50% din valoarea proiectului investițional, dar nu mai mult de 2 000 000 de lei. Grantul minim solicitat în cadrul Măsurii 2 nu poate fi mai mic de 700 000 lei.

21. Contribuția proprie a beneficiarului Măsurii 2, în proporție de cel puțin 50%, urmează să fie provenită din investițiile efectuate de un fond cu capital de risc. Contribuția fondului cu capital de risc poate depăși suma de 2 000 000 lei.

22. Procedura de evaluare a dosarelor și selectare a potențialilor beneficiari de grant se desfășoară conform manualului operațional pentru implementarea prezentului Program.

23. Transferarea suportului financiar nerambursabil către beneficiari se va realiza în tranșe, conform manualului operațional.

24. Perioada de depunere a dosarelor pentru concursul de selectare a cererilor de grant va fi anunțată pe pagina web oficială a IP ODA.

25. Finanțarea produselor și/sau serviciilor selectate are loc în limitele bugetului prezentului Program pentru anul respectiv.

26. Beneficiarul poate solicita suportul financiar nerambursabil pentru fiecare măsură de suport, până la atingerea limitei plafoanelor stabilite în prezentul Program.

27. În cadrul unei singure Măsuri, nu sunt eligibile persoanele juridice, capitalul social al cărora, într-o proporție mai mare de 51%, este deținut de o persoană fizică sau juridică care a beneficiat anterior de suport financiar nerambursabil în cadrul aceleiași Măsuri.

Secțiunea a 3-a

Componenta III – monitorizare, mentorat și evaluare

28. IP ODA va realiza activități privind evaluarea utilizării granturilor de către beneficiari, identificarea și diminuarea riscurilor care pot cauza fraude, determinarea tacticilor de comunicare cu beneficiarii, precum și privind evaluarea impactului, ceea ce presupune următoarele:

1) monitorizarea beneficiarului. Perioada de monitorizare a beneficiarilor prezentului Program va constitui 24 de luni de la data prezentării setului complet de acte care confirmă utilizarea resurselor financiare conform destinației.

2) urmărirea respectării condițiilor și utilizarea resurselor financiare conform destinației stabilite în contractul de grant.

29. În cazul nerespectării condițiilor contractului de grant, beneficiarul va fi obligat să ramburseze integral mijloacele financiare acordate.

30. IP ODA, la necesitate, în parteneriat cu asociațiile de profil, va efectua activități de mentorat, monitorizare și suport pentru îmbunătățirea rezultatelor înregistrate de beneficiarii granturilor.

Capitolul IV

MONITORIZAREA PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI

Secțiunea 1

Perioada de implementare a Programului și estimarea costurilor

31. Termenul de implementare a prezentului Program este de 36 de luni în perioada 2025-2028, cu posibilitatea de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.

32. Implementarea prezentului Program necesită un buget estimativ pentru perioada de implementare de trei ani de circa 190,0 milioane lei.

Secțiunea a 2-a Indicatorii Programului

33. Indicatori de produs:

- 1) 6 evenimente și conferințe organizate pentru schimb de bune practici și transfer tehnologic;
- 2) 3 parteneriate și inițiative de colaborare încheiate;
- 3) 40 de platforme/soluții digitale dezvoltate de către IMM;
- 4) 50 startup-uri au beneficiat de activități de mentorat
- 5) 100 IMM-uri și startup-uri sprijinite la etapa de lansare;
- 6) 60 startup-uri sprijinite prin atragerea de investiții private externe;
- 7) 90 de proiecte susținute în industriile cu valoare adăugată înaltă.

34. Indicatori de rezultat:

- 1) 50 locuri de muncă noi create și menținute;
- 2) 10% startup-uri susținute care ajung la maturitate, către 2028;
- 3) Valoarea investițiilor private externe atrase în creștere cu 60,0 milioane lei;
- 4) Creșterea cu 50% a cifrei de afaceri înregistrate de către beneficiarii măsurii 2;
- 5) Produse/servicii inovative pe piața externă comercializate de cel puțin 30% din beneficiari ai Programului;
- 6) Valoarea investițiilor în economie prin sprijinirea startup-urilor inovatoare în creștere cu 185 milioane lei.

Secțiunea a 3-a Implementarea și coordonarea Programului

35. Implementarea prezentului Program se va realiza de IP ODA în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT park", în conformitate cu manualul operațional.

36. IP ODA va elabora și va prezenta anual Consiliului IP ODA și Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării rapoarte privind implementarea prezentului Program și atingerea indicatorilor de progres și performanță planificată.

37. Comitetul de finanțare și risc al IP ODA va examina raportul de evaluare a dosarelor solicitanților de suport din cadrul Programului și va decide cu privire la acceptarea sau respingerea acestora.

Secțiunea a 4-a Supravegherea și coordonarea Programului

38. Funcția de supraveghere și de evaluare a activităților și a modului de implementare a prezentului Program este îndeplinită de Consiliul IP ODA.

39. În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în vederea gestionării eficiente a prezentului Program, Consiliul IP ODA exercită următoarele atribuții:

- 1) aprobă manualul operațional de implementare a prezentului Program;
- 2) aprobă raportul anual de implementare a prezentului Program.

Anexa nr.2

la Hotărârea Guvernului nr.243/2022

PLAN
de implementare a activităților în cadrul Programului de susținere
a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice

[illegible]

[illegible]

Activități-cheie	Perioada de implementare																					
	2025				2026				2027				2028				2029				2030	
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2
Elaborare a raportului de progres																						

2. Instituția Publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” va elabora și va aproba, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri, manualul operațional necesar pentru implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, în care se vor stabili etapele și modul de implementare a acestuia, precum și va asigura publicarea acestuia și a unui ghid de aplicare la Programul menționat pe site-ul web oficial al instituției.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării economice și digitalizării**

Doina NISTOR

Ministrul Finanțelor

Victoria BELOUS

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului
nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor
digitale și startup-urilor tehnologice

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în comun cu Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare - IP ODA).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Unul dintre principalele instrumente de susținere a dezvoltării antreprenoriatului, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, implementat de IP ODA, sunt programele de stat privind acordarea suportului financiar nerambursabil IMM. În acest context, Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii constituie baza legală pentru susținerea financiară a acestora, iar Hotărârea Guvernului nr. 243/2022 reglementează implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice. La moment, IP ODA este singura instituție care pune la dispoziție finanțare nerambursabilă pentru startup-urile tehnologice din Republica Moldova. Prin Programul de sprijin pentru Inovații Digitale și Startup-uri Tehnologice, au fost acordate granturi în valoare totală de 14,4 milioane de lei către 34 de companii, susținând inițiative inovative și tehnologice. Rezultatele acestui program demonstrează impactul pozitiv al investițiilor în inovație și dezvoltarea tehnologiilor moderne dar și crearea noilor locuri de muncă în economie. Suplimentar pentru scopul acestui program, ODA va colabora cu Parcul pentru Tehnologia Informației „Moldova IT Park”. Parcul pentru Tehnologia Informației „Moldova IT park” (MITP) este o entitate juridică cu statut de autoritate administrativă, creată de Guvernul Republicii Moldova în conformitate cu prevederile Legii nr. 77/2016 privind parcurile pentru tehnologia informației. MITP a fost înființat pentru a stimula dezvoltarea industriei IT, a spori competitivitatea globală a Moldovei în domeniul tehnologiei și a susține transformarea digitală a economiei. MITP este încadrat în acest proces în calitate de furnizor de servicii pentru afaceri, pentru asigurarea unei evaluări tehnice și specializate a proiectelor inovatoare, prin aplicarea standardelor de calitate și criteriilor specifice domeniului tehnologic, reieșind din obiectivele parcului ce vizează creșterea competitivității întreprinderilor din industria tehnologiei informației și susținerea întreprinderilor mici și mijlocii din industria tehnologiei informației. Având în vedere succesul acestui program, este necesară continuarea și extinderea acestuia, precum și diversificarea surselor de finanțare destinate startup-urilor tehnologice și IMM-urilor inovatoare, dar și revizuirea mecanismelor de analiză a companiilor eligibile.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În ultimii trei ani, ecosistemul startup-urilor din Moldova a cunoscut o creștere constantă. În perioada 2022–2023, 25 de startup-uri au atras în total peste 15 milioane de dolari, investiții realizate atât de investitori internaționali, cât și locali. În 2024, cele 7,9 milioane de dolari atrase ridică totalul cumulativ la peste 22,9 milioane de dolari, demonstrând încrederea tot mai mare a investitorilor privați în startup-urile moldovenești. Acest succes reflectă dezvoltarea rapidă a ecosistemului local, impulsivă de un număr tot mai mare de investitori privați și fonduri de capital de risc care privesc Moldova ca pe un centru dinamic al inovației.

Suplimentar piața atestă o creștere vertiginoasă a numărului de companii IT înregistrate pe piață, doar în anul 2024 peste 500 de companii au aderat la “Moldova IT Park”, dintre care 1/3 reprezintă sectorul IT.

Astăzi, Moldova se află printre primele 100 de ecosisteme de startup-uri la nivel global. În 2024, ne-am menținut o poziție solidă, ocupând locul 22 la nivel regional și locul 85 la nivel global, conform Global Startup Ecosystem Index. În acest an, a fost înregistrat un record de 7,9 milioane de dolari atrase de 30 de startup-uri, dublu față de suma atrasă în 2023. Această finanțare a fost obținută prin granturi nerambursabile, investiții de capital și împrumuturi convertibile, cel mai mult din surse externe.

Generarea de venituri a crescut semnificativ. Startup-urile moldovenești au generat peste 40 de milioane de dolari în 2024, comparativ cu 35 de milioane de dolari în 2023, creând peste 1.000 de locuri de muncă, cu o echipă medie de nouă angajați. Această productivitate evidențiază impactul economic concret al unei culturi antreprenoriale în plină dezvoltare.

Fondurile de capital de risc au jucat un rol esențial în creșterea startup-urilor din Moldova. Mozaic, cel mai activ sindicat de investitori de tip angel, a investit 500.000 de dolari în 2024, contribuind la un total de peste 1 milion de euro investit în ultimii doi ani. Printre investitorii privați internaționali, putem evidenția cele mai active fonduri de capital de risc din 2024, cum ar fi: u.ventures, Inovo, Notion Capital, Signet Global, Ewor și Techstars.

Cu toate acestea, sursele de finanțare existente pentru startup-urile din Moldova sunt insuficiente iar fondurile de capital de risc sunt sceptice la capitolul investiții, din considerente geopolitice regionale și lacune legislative.

În acest context, Guvernul vine să stimuleze investițiile private în startup-urile moldovenești și să creeze condițiile necesare pentru creșterea competitivității și scalabilității acestora pe piețele externe, prin implementarea de politici publice și mecanisme de finanțare care să sprijine inovarea și dezvoltarea durabilă a sectorului.

Experiența internațională arată că, cu fiecare 1 milion euro public, guvernul generează:

- 20 de startup-uri lansate
- 3 milioane euro investiții private atrase
- 60 de locuri de muncă directe
- 6 milioane euro venituri generate în economie

Prelungirea și extinderea acestui Program de finanțare al inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice poate genera un impact de până la de 5 ori mai mare decât cel prezentat în exemplul de mai sus, având potențialul de a atrage investiții suplimentare și a sprijini crearea a cel puțin 100 de locuri de muncă suplimentare în următorii 3 ani, contribuind la consolidarea ecosistemului antreprenorial din Moldova.

Promovarea afacerilor inovatoare și a startup-urilor este parte integrantă din Strategia de Dezvoltare Economică a Republicii Moldova, care vizează creșterea sustenabilă a economiei naționale. De asemenea, această inițiativă se aliniază cu Strategia de Transformare Digitală a Republicii Moldova, care stabilește un obiectiv ambițios: crearea a cel puțin 2 unicorni până în 2030. Prin implementarea acestui proiect, Guvernul contribuie activ la realizarea acestui țel, facilitând dezvoltarea unor companii inovatoare care să poată concura cu marile piețe internaționale și să aducă valoare economică durabilă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul urmărește să răspundă nevoilor actuale ale sectorului antreprenorial din Republica Moldova, având următoarele prevederi cheie:

1. Prelungirea programului de sprijin pentru inovații digitale și startup-uri tehnologice, pentru a sprijini creșterea acestora pe termen lung.
2. Diversificarea surselor de finanțare pentru startup-urile tehnologice – introducerea unor surse financiare suplimentare, astfel încât să se poată susține un număr mai mare de inițiative inovative și tehnologice, având ca scop sprijinirea diversității ideilor și crearea de noi locuri de muncă.
3. Stabilirea valorii granturilor acordate în dependență de măsura accesată și maturitatea startup-urilor, astfel încât acestea să poată acoperi costuri mai mari de dezvoltare și inovare.
4. Îmbunătățirea accesului la finanțare pentru IMM-urile inovative, inclusiv prin simplificarea procesului de aplicare și evaluare.

Elemente noi ale proiectului:

- Introducerea unei noi măsuri de finanțare (Măsura 2). Aceasta se adresează startup-urilor și IMM-urilor inovatoare care se află într-o etapă mai avansată de dezvoltare și necesită suport pentru extinderea și scalarea inovațiilor tehnologice. În cadrul acestei măsuri, vor fi acordate granturi începând de la 700 000 lei de până la 2.000.000 lei, în funcție de nevoile și dimensiunea proiectului, cu scopul de a sprijini investițiile în tehnologie, cercetare-dezvoltare și diversificarea produselor/serviciilor. Măsura va permite accesul la finanțare pentru proiecte ce vizează implementarea de soluții inovative pe piața internă și externă, contribuind astfel la creșterea competitivității IMM-urilor pe plan regional și global.
- Introducerea unui mecanism alternativ de finanțare a inovării și dezvoltării afacerilor prin atragerea investițiilor din fondurile cu capital de risc: naționale – organism de plasament colectiv alternativ cu capital de risc, astfel cum este prevăzut la art. 37 din Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, și din străinătate – autorizate și supravegheate de către autoritățile competente din țările de origine.
- Un alt element important al proiectului este asigurarea transparenței în implementarea programului. Manualul operațional va fi publicat obligatoriu pe site-ul oficial al programului, oferind tuturor aplicanților un ghid detaliat referitor la pașii de urmat, criteriile de eligibilitate și procedurile de selecție. Manualul va include informații specifice cu privire la tipurile de cheltuieli eligibile, documentele necesare, termenii și condițiile financiare, precum și procedura de raportare a progresului. Publicarea acestuia va asigura transparență și accesibilitate pentru toți potențialii beneficiari, contribuind astfel la o gestionare mai clară și mai eficientă a fondurilor alocate.
- Actualizarea indicatorilor de produs și indicatorilor de rezultat. Indicatorii de produs sunt axați pe rezultatele imediate ale implementării programului, iar indicatorii de rezultat se concentrează pe efectele pe termen lung ale implementării proiectelor. Astfel, în vederea completării proiectului de Hotărâre cu cele menționate supra, au fost expuse în redacție noua Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2.
- Rolul de expertiză tehnică și sectorială în evaluarea dosarelor se delegă către parcul pentru tehnologia informației „Moldova IT Park”, în calitate de furnizor de servicii pentru afaceri, pentru asigurarea unei evaluări tehnice și specializate a proiectelor inovatoare, prin aplicarea standardelor de calitate și criteriilor specifice domeniului tehnologic.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Opțiunile alternative nu au fost analizate deoarece acest program este singurul mecanism de finanțare a IMM-urilor inovatoare și startup-urilor tehnologice din Republica Moldova.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu a fost identificat.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea Programului presupune un buget estimativ de 190.000,00 mii lei, care va fi finanțat din alocațiile prevăzute în bugetul de stat, precum și din surse externe. În conformitate cu Cadrul bugetar pe termen mediu pentru perioada 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024, pentru anul 2025 au fost alocate 30.000,0 mii lei din subprogramul 5004 „Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii – Alte programe de susținere a IMM-urilor” pentru implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice. Totodată, implementarea Programului a fost planificată în cadrul proiectului bugetar pe termen mediu, cu propunerea alocării a câte 30.000,0 mii lei pentru perioada 2026-2028, din subprogramul 5004 „Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii”. Este important de menționat că programul se regăsește în Lista proiectelor investiționale (Long list of investments for Moldova), parte a Planului de Creștere Economică a Republicii Moldova (Growth Plan). Acesta este identificat în cadrul acțiunii nr. 26 – Access to finance for startups in highly-specialised digital innovation fields (AI, bio-tech, agri-tech), având un buget estimat de 20 milioane de euro. Această alocare financiară are un impact semnificativ asupra creșterii numărului de startup-uri, inovarea sectorială, crearea de locuri de muncă în domeniul tehnologic și digital, precum și asupra consolidării ecosistemului de afaceri din Moldova. Investițiile în inovație și tehnologie vor contribui nu doar la dezvoltarea pieței interne, dar vor crea și oportunități de internaționalizare pentru startup-uri, promovând creșterea economică sustenabilă.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Implementarea programului de susținere a startup-urilor și inovațiilor digitale va avea un impact semnificativ asupra sectorului privat din Republica Moldova, în special asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), dar și asupra întreprinderilor mari ce pot beneficia indirect de pe urma unui ecosistem antreprenorial dinamic și inovator. Prin alocarea fondurilor pentru granturi și oferirea posibilității de atragere a investițiilor din partea fondurilor cu capital de risc, programul va sprijini direct startup-urile și IMM-urile din sectorul tehnologic și digital. Acest sprijin va permite startup-urilor să acceseze finanțare nerambursabilă pentru a dezvolta și implementa soluții inovative, produse sau servicii tehnologice, cu potențial de scalare pe piața internațională. În acest context, sectorul privat va beneficia de creșterea numărului de inițiative antreprenoriale inovative, care vor contribui la diversificarea economiei și la dezvoltarea unor industrii noi. Programul va contribui la formarea unui ecosistem antreprenorial sustenabil, în care startup-urile pot atrage investiții private suplimentare. Aceasta va genera o concentrare mai mare a investițiilor în sectoare strategice, precum tehnologia informației, inteligența artificială, inovațiile digitale și altele, impulsionând astfel dezvoltarea unor industrii cu valoare adăugată mare.

Investițiile în startup-uri și inovațiile tehnologice vor stimula crearea de noi locuri de muncă în sectorul privat, mai ales în domeniul tehnologic, digital și al cercetării-dezvoltării. Acest lucru va duce la o diversificare a competențelor profesionale necesare și la formarea unei forțe de muncă specializate în domenii inovative. De asemenea, sectorul privat va beneficia de o mai mare competitivitate, având la dispoziție soluții tehnologice moderne care pot contribui la eficientizarea proceselor și la creșterea productivității.

Startup-urile și IMM-urile sprijinite prin acest program vor avea șansa de a dezvolta produse și servicii care pot fi competitive pe piețele externe, ceea ce va contribui la integrarea mai activă a sectorului privat moldovenesc în economiile globale. Accesul la finanțare pentru proiecte inovative va deschide oportunități pentru extinderea afacerilor pe piețele internaționale, sporind astfel exporturile de produse tehnologice și creând noi parteneriate de afaceri.

Un alt impact semnificativ va fi creșterea colaborării între sectorul public și cel privat, în special prin susținerea inițiativelor de inovare și dezvoltare tehnologică. Programul va stimula un dialog continuu între antreprenori, investitori și autoritățile publice, consolidând parteneriatele public-private care pot susține inovația, cercetarea și dezvoltarea tehnologică în sectorul privat.

În ansamblu, acest program va contribui la transformarea sectorului privat din Republica Moldova într-un motor mai puternic al creșterii economice sustenabile, prin sprijinirea dezvoltării de noi afaceri, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea competitivității pe piața internă și externă.

4.4. Impactul social

Implementarea programului de susținere a startup-urilor și inovațiilor digitale va avea un impact semnificativ asupra societății din Republica Moldova. Unul dintre cele mai importante efecte sociale ale programului va fi crearea de noi locuri de muncă, în special în domeniul tehnologic și al inovațiilor digitale. Startup-urile și IMM-urile sprijinite vor necesita personal calificat în domenii precum programare, marketing digital, design de produse, cercetare-dezvoltare, iar acest lucru va stimula formarea unei forțe de muncă bine pregătite și specializate.

Prin susținerea inițiativelor inovative care adresează problemele sociale și economice ale țării, programul va contribui la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. Startup-urile și IMM-urile inovative vor dezvolta soluții care pot rezolva provocări importante, precum digitalizarea serviciilor publice, îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate, educație, transport și alte domenii esențiale pentru bunăstarea populației. Astfel, programul va contribui la dezvoltarea unei economii bazate pe tehnologie, care să îmbunătățească traiul de zi cu zi al cetățenilor.

Programul va încuraja o cultură antreprenorială activă și sustenabilă, care va avea efecte pozitive pe termen lung.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu a fost identificat.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

În ceea ce privește diversitatea în rândul startup-urilor, dinamica este negativă. În 2024, 17% dintre cofondatorii monitorizați erau femei, comparativ cu 22% în 2023, ceea ce indică un ușor declin și evidențiază necesitatea unor inițiative direcționate pentru susținerea antreprenoriatului feminin.

4.5. Impactul asupra mediului
Nu a fost identificat.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu a fost identificat.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, Anunțul pentru inițierea elaborării proiectului de act normativ este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (mded.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental particip.gov.md. https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14173 Proiectul hotărârii de Guvern va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea hotărârii, în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, următoarele instituții sunt vizate: <i>Avizare:</i> - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; - Ministerul Finanțelor; - Ministerul Educației și Cercetării; - Ministerul Muncii și Protecției Sociale; - Agencia de Guvernare Electronică; - Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic; - Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului - Consiliul Concurenței. După definitivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de act normativ va fi remis spre expertizare, după cum urmează: <i>Expertizare:</i> - Ministerul Justiției; - Centrul Național Anticorupție. La fel, proiectul va fi transmis spre consultare și cu reprezentanții mediului de afaceri, mediului academic și cu societatea civilă.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice și respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Rezultatele expertizelor menționate supra vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și

se întemeiază conform prevederilor Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului de hotărâre, vor fi necesare următoarele măsuri:

- dezvoltarea și publicarea Manualului operațional al Programului;
- aprobare unui plan de acțiuni privind implementarea Programului;
- desfășurarea acțiunilor de promovare a Programului;
- desfășurarea sesiunilor de informare și training a beneficiarilor.

Secretar de Stat

Cătălina PLINSCHI

Tabelul comparativ
la proiectul Hotărârii cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 243/2022
cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor
tehnologice

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	Anexele din Hotărâre se expun în redacție nouă, conform anexei nr. 1 și anexei nr. 2.	
2. Implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice se pune în sarcina Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.	La punctul 2, după cuvintele „Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” se completează cu cuvintele „în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației ”Moldova IT park”.	2.Implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice se pune în sarcina Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului. în colaborare cu Administrația parcului pentru tehnologia informației ”Moldova IT park.
Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va elabora un manual operațional privind implementarea Programului menționat, care va stipula etapele și condițiile de implementare a Programului indicat, precum și va asigura publicarea manualului operațional nominalizat pe pagina web oficială a organizației.	Punctul 3, se expune în următoare redacție: „Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va elabora și va aproba, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri, manualul operațional necesar pentru implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, în care se vor stabili etapele și modul de implementare a acestuia, precum și va asigura publicarea acestuia și a unui ghid de aplicare la Programul menționat pe site-ul web oficial al instituției.”.	Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va elabora și va aproba, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri, manualul operațional necesar pentru implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, în care se vor stabili etapele și modul de implementare a acestuia, precum și va asigura publicarea acestuia și a unui ghid de aplicare la Programul menționat pe site-ul web oficial al instituției.
Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei.	La punctul 6, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, la forma gramaticală corespunzătoare.	Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Nr. 13/1-1063 din 07.04.2025

Cancelaria de Stat

În temeiul prevederilor pct. 38 și 185 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se transmite cererea privind înregistrarea în lista proiectelor care urmează a fi examinate în cadrul ședinței secretarilor generali proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice.

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Proiectul este elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în comun cu Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare - IP ODA).
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul este elaborat în vederea continuării și extinderii Programului, precum și diversificarea surselor de finanțare destinate startup-urilor tehnologice și IMM-urilor inovatoare.
3 ¹ .	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	1) Strategia de Transformare Digitală a Republicii Moldova (Hotărârea Guvernului nr. 650/2023); 2) Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Finanțelor; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Agenția de Guvernare Electronică; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic; Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Consiliul Concurenței.

		<i>Expertizare:</i> 1. Ministerul Justiției 2. Centrul Național Anticorupție
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Oxana Rusanovschi, Șef-adjunct Direcția politici în domeniul tehnologiei informației și digitalizării tel.: 22 250-636 e-mail: oxana.rusanovschi@mded.gov.md
7.	Anexe	1. Proiectul de Hotărâre 2. Nota de Fundamentare 3. Tabel comparativ
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

Secretar de stat

Cătălina PLINSCHI

Ex.: Oxana Rusanovschi
Tel.: (022) 250-5636
e-mail: oxana.rusanovschi@mded.gov.md